

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Posredovati: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inserti štiti vrsta 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklicati petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Insertni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisano in zadoštno frankovano.

Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:

v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelja 1 D

v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelja 1-25 D

Poštnina plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan	D 120—	celoletno	D 216—
polletno	60—	polletno	108—
3 mesečno	30—	3 mesečno	54—
1	10—	1	18—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročilna doplačati.

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročilni vedno po nakaznici. Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Meminsse Juvat.

V Vašem cenjenem listu z dne 8. julija 1922 berem na drugi strani v prvi koloni poročilo iz Pariza z dne 6. julija, kako je Viviani »omenjal, da je v kritičnih trenutkih angleški zunanji minister Sir Edward Grey predlagal konferenco v Londonu. Ta predlog je Nemčija sprejela, a Avstrija ga je odklonila« ...

Pred menoj leži izpisek iz brzoglavke takratnega avstro-ogrškega veleposlanika v Berlinu, grofa Szögyénya na zunanje ministrstvo na Dunaju z dne 27. julija 1914, št. 307: »Streng geheim.

Staatssekretär erklärte mir in streng vertraulicher Form sehr entschieden, daß in der nächsten Zeit eventuell Vermittlungsvorschläge Englands durch die deutsche Regierung zur Kenntnis Euer Exzellenz gebracht würden.

Die deutsche Regierung versteht sich auf das Bündigste, daß sie sich in keiner Weise mit den Vorschlägen identifiziert, sogar entschieden gegen deren Berücksichtigung sei und dieselben nur, um der englischen Bitte Rechnung zu tragen, weiter gebe.«

Strogo tajno. Državni tajnik mi je izjavil v strogo zaupni obliki zelo odločno, da se bodo v kratkem eventualno naznanili Vaši Prezvišnosti potom nemške vlade posredovalni predlogi Anglije.

Nemška vlada zagotavlja kar najodločnejše, da se nikakor ne identificira s predlogi, da je celo odločno proti temu, da bi se upoštevali, in da jih predaje dalje le, da ustreže angleški prošnji.

Tako je Nemčija »sprejela« Sir Edwardov predlog!

V Kamniku, 8. julija 1922.

Dr. Ivo F. Šubelj.

*)Podčrtano v originalu.

BRATJE IN SESTRE!

ZBIRAJTE PREDMETE

za

I. JUGOSLOVENSKO SOKOLSKO RAZSTAVO!

Dr. V. Burian:

Časopis „Slavia“.

Po dolgem času priprav in posvetovanj je izšel končno prvi snopček velikega češkega časopisa za slovansko filologijo. (Slavia, Časopis pro slovanskou filologii. S podporo ministerstva školstva i narodni osveti izdavači. O. Hujer a M. Murko. Ročník I. Šest 1. Tiskem a nakladem České graf. společnosti Unie v praze 1922. Str. 196 vel 8. Ročník predplatn 80 Kč.)

Na Češkem dosihod ni bilo na polju slovanske filologije podobnega podjetja v tako velikem obsegu. Dobrovškega slavističnega časopisa Slavia (1806) Slovanka (1814—15), ki sta se zelo pogosto zanimala posebno za jugoslovane in njihove jezike, sta bila prvi poizkus te vrste in od teh dob ni bilo več prilike niti možnosti, da bi se v čeških razmerah mislilo na podobno literarno podjetje velikega stila. To nalogo je zastopal in izborno izvrševal cela desetletja Jagićev »Archiv für slavische Philologie«, ki pa je med vojno zastajal in leta 1920 celo prenehal izhajati. Zastavna ustanovitve Archiva je bil povod, da so praški slavisti po dogovoru z inozemskimi, posebno slovanskimi slavisti, začeli premišljevali, da bi se v Pragi, v središču starih slovanskih tradicij, ustanovil nov centralni slavistični organ, v katerem naj bi se izhajali doneski v vseh slovanskih jezikih, ker bi bilo neprimerno, da bi se nadalje izhajal centralni slovanski organ v

Balkanizem.

Minoli teden smo imeli v naši beli Ljubljani lepo priliko opazovati balkanizem in sicer v delegatkah iz najoddaljenejših krajev stare in nove Srbije, Črne gore, Vojvodine in Bosne. Videli in čuli smo njihov balkanizem in se prepričali, da mu vsak kulturen zapadnjak lahko reče: »Skidam kapu i do crne klanjam ti se zemlje!«

Poročila srbskih delegatk, njihove diskusije, njihovi promptni odgovori, fino izražanje, dasi jako temperamentni nastopi, logična izvajanja in njihova oduševljenost — vse to je pač zaslužilo, da bi bilo naše slovensko ženstvo posetilo kongres v večjem številu nego ga je. Prav žal je leško vsakteri, ki ni iz malomarnosti prisostvovala kongresu.

Tudi kakor družabnice so Srbkinje jako prijetne in zabavne, ker so zelo inteligentne. Na Bellevue in na našem starem Gradu so bile naravnost očarane in vzkliale so vesete: Kako vam je divna Slovenija, sva je kao jedna sama bašča (vrt).

Neka učiteljica iz Skoplja in druga iz Timoka sta šli v naši družbi z Bellevue v mesto. Čudili sta se našim prekrasnim nasadom in s trokimi besedami pripovedovali, da pri njih vsega tega ni in ne more biti, ker niso imeli časa misliti na kaj takega v večnem boju za obstanek, v večnih vojnah z neprijatelji. Tudi sedaj ne moremo živeti v miru in brez strahu, je rekla ona iz Timoka — mi smo baš na bolgarski meji in tolpe od tam vpadajo vsak čas v naše ozemlje in plenijo, pustošijo.

In ona iz Skoplja je dejala: — Res pri nas ni videti kulture, kakor jo je videti pri vas na zunaj v vaših mestih in vaseh, a zato imamo srce, imamo dušo, s katero ljubimo ono milo našo zemljo z vročo ljubeznijo, ljubimo dobro naše seljaško ljudstvo, ljubimo vse od davnine. Vse kar je bilo in je srbsko.

Poslušala sem ju molče, misleč si da je to stara podedovana ljubezen svobodnih ljudi do svobodne domovine in te ljubezni mi vsled stoletnih naših razmer ne poznamo in ne zmoremo.

Prav tako prirojena podedovana jim je ljubezen do narodne dinastije, katero obožujejo. Govorili sta z vzneseno ljubeznijo o velikem trpljenju

kralja Aleksandra in jaz sem si z bridkim nasmehom mislila: Pa naj Radić in njegovi zapeljanci zahtevajo, da bi Srbi njim na ljubo pristali na kakšno republiko! O ironija in zaslepljenost!

M. Bartolova.

Vprašanje rekonstrukcije vlade rešeno?

Minister dr. Žerjav nastopi svoje mesto 15. t. m. — Za notranjega ministra po Marinkovičem odstopu delegiran D. Pečić.

— Beograd, 11. julija. (Izv.) Na včerajšnji popoldanski plenarni seji je demokratski parlamentarni klub razpravljal o popolniti ministrstev, ki so radi demisijske na razpolago demokratskemu klubu. Razpravljal je o demisijski notranjega ministra in iz popolniti ministrstva za socialno politiko. V trenutku plenarne razprave je dospelo iz Ljubljane poročilo prvega podpredsednika dr. Dinka Puca, da je zbor zaupnikov demokratske stranke v nedeljo 9. t. m. izrekel popolno zaupanje ministru za socialno politiko dr. Gregorju Žerjavu.

Poročilo dalje javlja, da prevzame minister dr. Žerjav, ki je na zboru imel daljši govor o političnem položaju, dne 15. julija vodstvo ministrstva za socialno politiko. Z ozirom na to poročilo je demokratski parlamentarni klub odločil vprašanje demisijske dr. Žerjava.

Minister notranjih del dr. Voja Marinković je vstrajal pri svoji demisijski. Z ozirom na to dejstvo je včeraj demokratski klub vprašanje njegove demisijske definitivno rešil. Šef demokratske stranke g. Ljuba Davidović je javil klubu, da predlaga za notranje ministrstvo dva kandidata, poslanca Dragoljuba Pečića in Kosta Timotijevića. Pri prvem glasovanju sta dobila oba kandidata enako število glasov, namreč 26 glasov. Odrejeno je bilo na to drugo glasovanje. Pri tem glasovanju je dobil Dragoljub Pečić 34 glasov, Kosta Timotijević pa 23. Z ozirom na to glasovanje je klub delegiral za notranjega ministra poslanca Dragoljuba Pečića, ki je znal kot izborni govornik in dober poznavalec razmer v Sloveniji.

— Beograd, 11. julija. (Izv.) Danes dopoldne obvesti predsednik de-

mokratske stranke Ljuba Davidović ministrskega predsednika g. Pašića o definitivnem sklopu demokratskega kluba glede imenovanja novega notranjega ministra. V radikalnih krogih je pričakovati, da odobre to imenovanje, ker uživa Pečić tudi med radikalci splošne simpatije. Na ta način smatrajo, da je rešeno vprašanje rekonstrukcije vlade.

Prvi kamen za našo akademijo umetnosti.

Pokrajinski namestnik Ivan Hribar je poslal Narodni galeriji naslednji dopis:

V Ljubljani, dne 24. jun. 1922.

Narodna galerija

Ljubljana.

Uverjen, da sodi svet kulturno stopnjo vsakega naroda v veliki meri tudi po tem, kako dotični narod ceni in goji umetnost, in sem globoko prepričan o velikem pomenu in močnem vplivu umetnosti na kulturni razvoj in na srčno izobrazbo naroda, naložil sem pri Slovenski banki na Vaš račun milijon kron za zgradbo poslopja galerije upodabljačijih umetnosti.

Vem, da se v današnjih razmerah moja ideja s poklonjenim zneskom še ne da oživitvoriti, vendar gojimo vsi trdno nado in prepričanje, da se dvigne naše narodno gospodarstvo, z njim vse druge gospodarske razmere in zlasti tudi valuta. Za sedaj naj bo torej poklonjeni znesek kvas, iz katerega zraste v bodoče dom naš umetnosti, zato naj se zaklad, naložen na obresti, porabi takrat, ko bo vrednost našega denarja večja. Ta zaklad naj pa opominja tudi druge, da posvetijo svojo pozornost in svoja sredstva temu pravcu našega kulturnega razvoja. Če bode tako, tedaj ne bode izključena možnost, da se z definitivno zgradbo galerije, ki naj pa ne bode ekskluzivno narodna, temveč naj bo de posvečena umetnosti sploh, začne že v dogledni dobi.

Naša domovina je bogato blagoslovljena z divnimi narodnimi krasotami, ki vzbujajo odkrito občudovanje vseh posetnikov naših pokrajin in vabijo tuje umetnike, da prenašajo kras naše zemlje na umetniško platno.

Bogata pa je naša zemlja tudi domačih talentov, katerim bode rasla sila in zanos umetniškega ustvarjanja, če bodo vedeli, da je položen temelj za hrano njihovim delom, v katerem se bomo sami in se bodo tudi znanjci učili prav ceniti hčera ko božjo — umetnost, da bomo vredni doseči veliki cilj umetniškega razvoja — akademijo upodabljačijih umetnosti.

Umetniške slike naših naravnih krasot bodo nosile slavo naše lepe domovine tudi v širni svet, bodo budile zanimanje za naše pokrajine in bodo vabile svetske popotnike v naše kraje. Tako nam bo naša umetnost vračala skrb in brigo, ki smo ji jo naklanjali ob njenem razvoju.

Pokrajinski namestnik:

Iv. Hribar.

Izlet srbskih sirot v Slovenijo.

Iz Celja se nam poroča: Ze dolgo ni videlo Celje tako prisrčnega sprejema, kakor zadnji petek, dne 7. t. m., ko je pripeljal popoldanski osebni vlak mile goste iz naše prestolice, vojne sirote, katere preskrbuje društvo za vzgojo in varstvo vojnih sirot v Beogradu. Ob svojih mariborske vojaške gube in vzklikanju mnogobrojne množice zbranske občestva je v vzhičenih besedah pozdravil dole sestre in brate iz Srbije v imenu pripravljalnega odbora učitelj Wudler, nakar se je zahvalil za pozdrav predsednik društva general Radić. V Narodnem domu je bilo dobro preskrbljeno za obed, nato pa se je od vožnje utrjena deca osvežila v bistri vodi žuboreče Savinje. Vojaški koncert v mestnem parku od 18. do 20. ure je privabil nepregledno množico, gostje pa so bili ves čas predmet splošne simpatije in iskrenih ovacij. Ko so slovenske Celjanko in Celjani na večer prišli po svoje stanovanje, da jih vzamejo za dve noči pod streho, je marsikdo odhajal žalosten in praznih rok, ker je občinstvo vrlo tekmovalo v gostoljubnosti. Prihodnji dan, to je sobota, je bil doloben za izlete. V spremstvu svojega in celjskega učiteljskega ter lepega števila domačih delav, fantov in odraslih so pohitele sirote na Stari grad, od koder se jim je nudil najlepši pogled na mesto in celo okolico. »Krasno, divno,« je odmevalo iz mladih src, ko so občudovali v tistem zavetju pod seboj starodavno Celje, zeleno gorovje in gosto »bišicami nasejana brda in poljana svobodne slovenske domovine. Med razvalinami starodavnega gradu, ob pogledu na čudovito naravno lepoto in v razpoloženju za vse najlepše jih je prof. Mravljak

Louisa de la Ramée (Quida):

Kneginja Vjera.

Roman.

XIX.

Par tednov pozneje so prebivali Zurovi v Sviru. Med množičnimi knezovi posestvi je bil grad Svir njegova najkrajša poletna rezidenca. Sezidal ga je za Katarine Velike neki franc. stavbenik. Posestvo se je razprostiralo od sinjega valovja Baltičkega morja daleč na kopno. Svir je bil znamenit po svojih palmovih rastlinjaki in konjarnicah. Imel je tudi gledališče z odrom, tako velikim, kakor je v Folies Marigny. V neizmernih svirskih gozdovih so lovili medvede, merjasce in volkove. Bil je to mali Versailles aradi Rusije. In vendar ni bilo kraja, ki bi ga bila kneginja Zurova bolj sovražila. Neprestano popivanje in pobijanje gozdnih živali ji je bilo uprav grozno.

V svojih nevolji napram barbarizmu početju je hvalila Boga, da je bila poleg nje markiza de Sonnaz, ki je je nadomeščala ter namesto nje prevzemala reprezentančne dolžnosti.

In markiza je bila na Sviru resnično prava graščakinja.

Corrézove previdno svareče besede niso napravile na Vjero nikakega vtiska. Da je bila pristojnost madame Jeanne na Sviru prav tako žalitev kakor udeležba igralke Noisette pri troviliški prireditvi, to se Vjeri še sanjalo ni.

Ko je sprejemala z velikim šepkom lilij in orhidej ob stopnicah svoje carske goste, je predstavljala resnično divno sliko. Zurov sam je moral priznati, da je lepa, toda samo lepa kakor kip.

Madame Jeanne se mu je pozneje rogala. »Uboogi moj Sergej,« se je smejala, »saj sta vendar hoteli tako ženo.« Zurov ni vedel odgovora. Res, le čemu jo je vzel, se je izpraševal.

»Resnično, nobena stvar ji ne imponira,« je nadaljevala markiza, »vsaj doslej ne. Ampak ali niste slišali tudi vi, knez,« je pristavila potuhneno, »niste slišali, da so prav taki značaji, kakršni je naša Vjera, sposobni, ako jim kaj imponira, dejanj, ki so zde nemogoči? Toda — pozor!« je zaklicala.

Ta pogovor se je vršil v velikem drevoredu gozda, kjer je vsepoved odmevalo lajanje psov in so doneli glasovi rogov. V drevored je pridrel medved in je krenil naravnost proti markizi.

»Pozor!« je kliknila. Zurov je zgrabil za svojo puško, toda madama Jeanne je sprožila in v naslednjem trenutku se je žival preukucila v pesek; zadelo jo je naravnost v čelo.

»Imenitna ženska!« je vzklilnil Zurov ves navdušen. »Vas bi bil moral vzeti, markiza, vas in nobene druge.«

»Oho,« se je smejala, »teško, da bi dobro vozila, start moj prijatelj. Kot moža imam tisočkrat rajša svojega dobrega Pavla.« In oba sta se prijazno smejala.

Cuji in sredstva telesne vzgoje.

Kulturna stremeljenja današnje dobe skušajo ustvariti boljše, uspešnejše in srečnejše družabno življenje; toda to plemenito stremeljenje ovira v veliki meri novodobni način življenja. Ogromni razmah tehničnih ved je povzročil, da je delo enostransko razdeljeno, da je veliko število posameznikov postalo vrsta rokodelskih in umstvenih avtomatov, ki pri svoji enostranski zaposlenosti izgubljajo na svojih močeh in sposobnostih. In to, na čemer trpi posameznik, kaže svoje škodljive posledice tudi pri celoti — pri človeški družbi. Dolgo smo mišlili, da za praktično življenje zadostuje gotovo znanje, ki si ga mladina pridobiva v šolah, da zadostuje vzgoja razuma in morali; danes je gotovo, da sta duševna in telesna vzgoja nepopolni, ako duševnega življenja sočasno ne izpopolnjuje in podpira uspešen telesni razvoj, ako ni sočasno poskrbljeno za telo potom telesne kulture. Najboljše zrna propada in gine v slabi zemlji; v ugodnih razmerah pa pod vplivom solnčnih žarkov, donaja bogato žetev. Polagoma silijo briga za telo in zlasti briga za deco v ospredje med drugimi sodobnimi stremeljenji, važnost telesne vzgoje pojmanjejo vedno širši krogi. Vedno bolj jasno se zavedamo, da spada telesna vzgoja kot bistven del k pojmu kulture in da je v njej obsežno jamstvo za višji razvoj celega naroda. Spoznanje, da spada zdravje k najdragocenejšim ljudskim dobrinam, je rodilo posledico, da so se ljudje pričeli zavedati in metodno brgati za to, da vzdržijo svoje telo in dušo v zdravem in delazmožnem stanju; saj je to v lastnem interesu vsakega posameznika in obenem predpogoj za zdrav razvoj družbe.

Ker družabni razvoj naše dobe slabi posameznika in torej tudi celoto, je neobhodno potrebno, da vse plasti družbe goje poleg duševnih vaj tudi telovadbo. Telesna

vzgoja se mora raztegniti na vse, v prvi vrsti seveda na one, ki najbolj potrebujejo sile in zdravila to so slabotni. Ves narod bo bolj uspeval le, ako bodo vsi posamezniki sposobnejši za rodovito delo. Baš zato pa ne more biti cilj telesne vzgoje, da dvigne fizično silo posameznika do najvišje stopnje t. j. do atletizma (ki je sploh samo v izjemnih slučajih mogoče in dostopen), temveč nje cilj okrepiti zdravje in zvišati telesno silo sploh. Že Likurg je razumel, da dobivajo otroci temelj za svojo telesno konstitucijo in svoje duševne zmožnosti od svojih mater, in nje zahteval, da se morajo obenem z dečki vezovati tudi deklice v gimnastiki in godbi; danes se potegujemo za to, da bi bila tudi za deklice telesna vzgoja obvezna, kajti zavedamo se, da sila bodoče generacije zavisi od zdravila in fizične moči mater.

Delazmožnost vsakega človeka je odvisna od skupnosti prirojenih in pridobljenih duševnih in telesnih lastnosti. Vsakrati izmed nas ima popolnoma določen telesni ustroj, gotovo višino in obseg, gotovo razmerje v merah posameznih udov, je skratka po svojih telesnih lastnostih tako karakterizovan, da ga nima na celum svetu popolnoma enakega vrstnika; tako zelo se oddaljujejo posamezna človeška telesa od tipične idealne človeške postavne. Te razlike delimo v individualne, spolne, rasne, podedovane in pridobljene. Že iz teh razlik spoznamo vzroke, zakaj se ljudje razlikujejo med seboj: vzrok je n. pr. pripadnost k gotovemu rodu ali rasi, iz katere izhajajo razne podedovane lastnosti, pa tudi najrazličnejši zunanji vplivi se uveljavljajo in posegajo v razvoj organizma; princip uporabe posameznih organov, eksistenčni pogoj in sploh celokupni način življenja. Iz vseh teh vzrokov izhajajo razlike v postavi in držanju telesa, v živahnosti fiziognomičnega izraza; razlike v spretnosti in počasnosti kretenj, neenakosti glede fizične sile in odpornosti proti utrujenosti in boleznim; ljudje se nadalje razlikujejo med seboj po na-

glosti duševnega shvačenja, po razlikah glede spomina, razsodnosti, zmožnosti predstavljanja. Vse lastnosti telesa in duše so tedaj odvisne od prirojenih temeljev in pa od načina, kako jih je gojila vzgoja. Vplivi podedovanja so sicer do danes nejasni, njih pomen pa je brezdvomno zelo velik. Kakšen vpliv ima okolica in sunanje okoliščine, ki določajo način življenja, na oblikovanje človeškega telesa, se lahko dokáže iz kulturnega razvoja človeštva: na podlagi paleontoloških in antropoloških preiskav si ustvarjamo predstavo našega prednika — predistoričnega človeka, lovca brez stalnega bivališča. V zgodovinski dobi se z obdobjem ustavljam pri človeku antike, ki je bil harmonično razvit, močan in svoboden; naše sočutje vzbuja človek temnega srednjega veka, ki je bil vklečen v naziranje, da je grešno telo samo ničvredna shramba za nesmrtno dušo. Novi vek je doba takorekoč blazne mrlične delavnosti, največjega napetosti sil, ki izčrpa človeške moči predvsem radi ogromnih zahtev na duševnem polju. Škodljive vplive enostranske zaposlenosti še povečujejo zunanji škodljivi momenti, n. pr. pokvarjeni zrak v prenapolnjenih delavnicah, okuženih s paro in prahom in raznimi strupenimi plini. Cesar ne pokrvari enostransko delo in slabe delavne razmere, uniči alkohol in nikotin. Da teh škodljivcev ni moč podedovati, dokazuje statistika iz nainovše dobe:

V Nemčiji znašajo izdatki za alkohol 3 milijarde letno, t. j. sedemkrat več kot izdatki za ljudsko šolstvo; poleg te gnotne izgube je resno uvaževati pri alkoholikih znižanje odporne sile proti boleznim, zmanjšanje delazmožnosti in npravnosti. Kakšno škodo ima družba od alkoholikov! Skrb za gnotno preskrbo njihovih rodbin, za slaboume, zločince, dedno-obremenjene otroke. Tako vidimo, da današnji način življenja ne le zanemarljivo telo in ljudsko zdravje, temveč ga pogostoma celo ogroža in slabi. Zaposlenost in način življenja vplivata na človeku jasno začrtane poteze.

V kateri smeri je tu treba preporoda?

Biologija nas uči, da je oblika in sklad posamičnih organov, ki skupno tvorijo telo, odvisna od njih delovanja; med organom in njegovo funkcijo so zelo tesne zveze, organ se morfološki spremeni, če se spremeni njegova funkcija; organ, čigar delovanje oslabi ali preneha, propada. Te pojave najlažje opazujemo pri sistemu mišičevja. Če telo trajno ne deluje, se zniža delazmožnost vseh organov; če je delo mišičevja nezadostno, se poleni krvni obtok, dihanje postane površno, premena snovi se zmanjša, skratka, vsi gorilni procesi se omejeje; pojavijo se motnje v funkcijah živčevja, zmanjšana delazmožnost, razdraženost, slabo spanje; posledica tega je, da organizem slabi v celoti in ne more več kljubovati boleznim. Če mišičevje ne deluje, oslabi in na podkožnih tkanih se nabira preveč maščobe; neizvedbanost mišičevja se kaže v neokretnosti in neumerjenosti kretenj, ki se izvajajo s slabo odmerjeno silo in v napačno smer. Vsak napornejši telesni gib povzroča težko dihanje, bitje srca, omotice. To so posledice nezadostnega delovanja mišičev. Če pa so mišice celega telesa vsestransko in enakomerno zaposlene, razvije se vitka, prožna postava, vsi gibi telesa so harmonični, položaj pravičen; zdravje in krasota se združujeta v prijetno celoto in tako postane telesno pravilno razvit človek koristen člen človeške družbe. V tem tči tudi vzrok, zakaj je v interesu splošnosti, da skrbijo poleg duševne in moralne vzgoje tudi za telesno vzgojo narasčala. Važno je vzgoje te zlasti poudaril tudi Rousseau z besedami: Čim slabše je telo, tem bolj zaneduje, čim krepkejšo, tem pokornejšo posluša; dober sluga mora biti močan; vse smiselne strasti imajo svoj sedež v oslabilnem telesu in se stopenjujejo tembolj, čim manj se jim more zadostiti.

Zdravje temelji na nemotenem, pravilnem poteku vseh funkcij človeškega telesa; samo tak potek jamči za trajno dobro počutje in delazmožnost, kakršna je primerja

starosti človeka in njega silam. Iz tega sledi, da telesna vzgoja človeku ne prinaša s tem, da mu hoče zagotoviti polno zdravje, novih vrednot, temveč razvija učinkovitost vseh organov in krepeč slabše dele zvišuje odpornost proti boleznim in tako pretrga vsakega posameznika v boljše in popolnejše bitje. Cilj celega kulturnega stremeljenja in življenja je, da vzgoji krepkejšo, zmožnejšo posameznika in s tem pripomore k splošnemu socialnem razvoju. S tega stališča razumemo telesno vzgojo kot dopolnitev duševne in moralne vzgoje; to se pravi: človeka hočemo izpopolniti v fizičnem in psihičnem pogledu; nečemo gojiti samo duha, krepiti samo telo, temveč vzgajati hočemo celega človeka; kajti prav tako, kakor je bilo nespametno, če so istovetili pojmi vzgoje z vzgojo duha, ravno tako bi bil nepravilen tudi nasprotaj ekstrem: gojiti samo telo.

(Dolje prih.)

Polzvadba.

— Zvijala se je v nedeljo okoli 7. zvečer od Črnuškega mostu do gostilne Urbančev črna usnjata ročna torbica. Morda je bila pozabljena v gostilni pri Jožetu v Črnučah. Poštepi najditelj naj jo blagovoh odda proti nagradi v upravnistvu »Slov. Naroda«.

— Dotična oseba, ki je v nedeljo 9. t. m. od 9. do pol 11. vzela listico v moški občilnici Ljubljanskega Sokola in je poznata, se pozvija, da jo takoj vrne, drugače jo ovadim policiji. Prinese naj jo na upravnistvo »Slov. Naroda«.

Glavni urednik:

RASTO PUSTOS'EMSEK.

Odgovorni urednik:

IVAN PODRŽAJ.

Zdravko Gostič

Gusta Juckoklin

zaročena.

št. Jernej, 7. julija 1922.

Prodajam

par konj, 8 in 9 let starih, z zrebetom, novo opremo in kočijo. Vse v najboljšem stanju. Naslov pove upr. Slov. Naroda.

Tri trimesečno

pfičarje

čiste pasme prodaja P. Brenčnik, zdravnikova vdova v Vojniku pri Celju. 5236

Jščem družabnika

s primerno vsoto gotovine za izdelovanje črv in topljenje loja. — Ponudbe pod »Gotovina 5245« na upravo Slovenskega Naroda.

Proda se

velika pionirska baraka v dobrem stanju. Obsega približno 22 m dolžine, 10 m širine. Naslov pove upr. Slov. Nar. 5228

Kupim parcelo ali hišo

primerno za pekovsko obrt v mestu ali na periferiji mesta, najraje v okolici trga Tabor ali pa v bližini bivše artiljerijske vojašnice. Naslov pove upr. Slov. Naroda.

Zobozdravnik

dr. A. Praunseis

ne ordinira

od 13. julija do 30. julija.

Lepo prekajeno meso:

šunke, karé rebra, plečeta; surovo kg. a K 86— kuhano kg. a K 120— dokler traja zaloga. T. Grošelj, Poljanska c. 7. 5219

Obvestilo.

Tvrdka Brata Škerl priporoča svojo pleskarsko, ličarsko in orkoi-karsko obrt in hkrati naznanja, da sta gg. Josip Martinc in Fran Černe in sicer prvi od leta 1918, drugi od 1./1. 1922 njene poslovođji in sodelavce, ki sta opravičena prevzemati za tvrdko v to stroko spadajoča dela. 5237

Insertirajte v Slov. Narodu!

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Naznanilo. Lepo omare s šipami za prodajalne in oisrniška oprava se ceno prodaja v prodajalni Mestni trg 13, Ljubljana. 5244

Meblovana soba

z dvema posteljama z električno razsvetljavo ter s posebnim vvhodom se za 2 meseca takoj odda. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 5243

Sobo

meblirano v sredi mesta išče miren gospod. Cena postranska stvar. Ponudbe pod »A. Z.« pošto ležeče, glavna pošta Ljubljana. 5228

Žagar in brusar

se sprejme v trajno službo. Poizve se: Jeranova ulica 13, Ljubljana. 5227

Lepo stanovanje:

4 sobe, kopalnica in pritlikline se zamenja za tako s 3 sobami. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 5220

Na hrano in stanovanje

se sprejmeta dva gospoda. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 5232

Izurjena korespondentinja

(strojejska in stenografina išče mesto. Ponudbe pod »Stalno 5146« na upravo Slov. Naroda. 5146

Lovski voz

nov, na peresih, oljnate osi, se prodaja. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 5231

Šep, mlad pes

se prodaja. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 5230

Dva dijaka

iz boljše družine se sprejmeta na stanovanje in hrano. Klavir na razpolago. Ponudbe pod »Boljša družina 5229« na upravo Slov. Naroda. 5229

Kontoristinja

z večletno prakso sprejme lesna družba v Ljubljani za takojšnji nastop. Ponudbe z zahtevno plačo in spricvali je vpslati na glavno pošto Ljubljana, poštini predal 153. 5240

Trgovski vajenec,

krepke postavne, iz boljše hiše, marljiv in pošten, se sprejme takoj. Takr z boljšo šolsko izobrazbo ima prednost. Ponudbe na V. Gregi, Brežice ob Savi.

Poziv!

Dotičnik, kateri trosi lažljivo govorico, da sem jaz pokopal pri davčni administraciji g. Ivana Bricejina pleskarskega mojstra, ter da se je to govorilo v gostilni pri »Panju« od moje strani ga imenujem kot podlega obrekovalca in lažnjivca, ter ga pozivam da me toži dalje pa vprašam si administracijo, če sem bil sploh o. g. Bricejnu kaj vprašan, ter se naj obrne glede previsoke odmere na drug naslov Josip Mekinda pleskarski mojster.

Išče se gostilna

v najem ali se kupi z vsem inventarjem. Ponudbe pod »Dobra gostilna 5152« na upravo Slov. Naroda.

SOBO

v bližini lužnega kolodvora, tudi izven mesta, išče državni uradnik. Ponudbe pod »Zračno 5192« na upravo Slov. Naroda. 5192

Učitelj

z maturo na realki. Želi za čas počitnic primerne službe. Ponudbe pod »Počitnice 5238« na upravo Slov. Naroda. 5238

Prodajalka

se sprejme takoj za majhno trgovino v Ljubljani. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 5225

Vzgojiteljica

z dolgoletnimi izpričevanji se išče k trem otrokom, starih po 3, 8 in 9 let za Zgreb. Ponudbe z navedbo starosti in prepisi izpričeval na moje sedanje bivališče in sicer: Nelly Bischof, Bled, vila Ilijaja. 5210

Hiša

dvonadstropna, v sredi mesta na prometnem kraju, lep razgled, se prodaja po zelo ugodni ceni. Zamenja se tudi s hišo ali vilo v mestu ali izven mesta. Ponudbe pod šifro »Hiša« na anončno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 5242

Družabnik.

Vstopil bi v kako manjšo podjetje kot družabnik in svetovalec s par stošot kronami. Ponudbe pod »Družabnik 901« pošto ležeče, glavna pošta, Ljubljana. 5173

Hiša

z dvema sobama, kuhinjo, vežo in celo gospodarsko poslopje s 3 orliji dobre zemlje, vse urbano pravo na pašo živine, čeprav 20 glav, in les, kjer bo parcelacija, dobi vsak 4 do 5 orlov gozda, prikladno za obrtnika, najboljšo za kolarja, stolarja (mizarja) in vse druge stroke, se prodaja pri Dučiču v Radotiči pri Metliki, Dolenjsko. 5233

Pozor!

Zamenjam stanovanje, obstoječe iz kuhinje, 1 velike sobe ter pritlikline, na periferiji mesta, za večje dve sobi ter pritlikline, po možnosti v mestu. Dam veliko nagrado, oziroma tudi sam etabliranje stanovanja. — Vzemem stanovanje tudi v novi hiši. Ponudbe pod »Nagrada 5110 na upravo Slov. Naroda. 5110

Prvovrstno hrivsko in

toaletno milo

kolinske vode, kreme za kožo, šminke, pudor, parlu-me ter mrezice za lasne enostavne in dvojne priporoča

Štefan Strmoli,

Ljubljana, Pod Tranšo št. 1.

Mesarknega vajenca

sprejme P. Bogataj, Železniki nad Škofjo Loko. 5185

Proda se

njlva 2 in pol orala v bližini Martinove ceste. Naslov pove upr. Slov. Nar. 5191

Sprejme se prodajalka

boljša moč, dobra manufakturstika, v večjem trgu na bivšem Stajerskem, Naslov v upr. Slov. Naroda. 5129

Kupujem

rezan in tesan les, bukova drva in oglije. — Ponudbe z navedbo cen pod »Les 5186« na upravo Slov. Naroda. 5186

2 učenki

za šivanje perila se sprejmeta pri Babbe, Kopališka ulica 12. 5206

Sprejme se

takoj več delavnih šivilj in tapetnikov TRIBUNA, Ljubljana, Karlovska c. 4. 5204

Za blagajničarko

z daljšo prakso in primerno naobrazena se sprejme za prodajalko, pri A. Sušnik, železnica, Zaloška cesta, Ljubljana. 5193

Trstje

(Štukature za stroje izdelujem z naj modernimi stroji in iz najboljšega materiala ter dobavljam v vsaki množini po namizni ceni.

Jos. R. Puh,

Ljubljana, Gradaška ulica 22. TELEFON ŠT. 513. 3259

Avto pnevmatika

v vseh velikostih nudi

Jugo-Avto, dr. Z. O. Z.

Ljubljana, Poljanska c. 3.

Kupim hišo

v mestu Ljubljana, in večjo stavbišče ob Dunajski cesti. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 5072

Sukno

za promenadne in športne obleke v bogati izbiri

A. & E. Skabernè

Ljubljana Mestni trg 10

Prodajalka

starejša, dobro izurjena moč, se sprejme za manufakturno, špecerijsko in galanterijsko stroko v lenem trgu Savinske doline.

Oskrbna v hiši. Ponudbe pod »PRODAJALKA-5170« na upr. Slov. Naroda. 5170

Višji gozdar

se išče. Ponudbe pod »Gozdno posestvo 5151« na upravo Slov. Naroda. 5151

Prodajalka

se sprejme v trgovino z mešanim blagom stanovanje in hrana v hiši plača po dogovoru. Ponudbe na J. Krašovic, Žalec. 5128

Sveže telečje meso

kg K 40—

se prodaja na stojnici FRANC KRAŠOVEC

v Soiskem drevoredu, Ljubljana.

Učenko in prodajalko

se sprejme

NARODNA KNJIGARNA V LJUBLJANI,

Prešernova ulica št. 7.

Št. 24.373/VI—22.

888

Razglas.

Prodaja starega brzojavnega in telefonskega gradiva.

Podpisano ravnateljstvo ima na prodaj večjo količino starega brzojavnega in telefonskega gradiva, in sicer:

1.) 1600 dvojnih kljukastih nosilcev ogrskega vzorca E;

2.) 215 enojnih kljukastih nosilcev ogrskega vzorca E;

3.) 2900 krivih natičev B, ki so bili pobrani z nemških prečnikov;

4.) 119 prečnikov D nemškega vzorca;

5.) 3160 kljukastih nosilcev ogrskega vzorca D;

6.) 170 kljukastih nosilcev ogrskega vzorca C;

7.) 6400 steklenih izolatorjev D;

8.) 114 praznih kabelskih vreten;

9.) 179 prevodnih omarič za električne vode;

10.) 200 železnih nosilcev E z izolatorji;

11.) 1 voz;

12.) 2856 kg 5 mm debele železne zjarvele žice.

Kdor želi natančnejši pojnasil in podatkov o tej stvari, naj povpraša v brzojavnemu skladišču, na Sv. Jakoba trgu št. 3 (Vintarova hiša), na dvorišču.

Pošto i n brzojavno ravnateljstvo v Ljubljani,

5072

GOSPODARSKA ZVEZA

v Ljubljani.

Mekarski oddelek

nudi iz svojih mlekarin in siraren cenj. trgovcem in konsumentom po najnižjih dnevnih cenah:

Ia